

Državlanske pravice in socialno delo

 19/09/2013

Danes dne 19. 9. 2013 je potekal v Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti strokovni posvet na temo *Državlanske pravice in socialno delo*, ki ga je organiziral Center za socialno delo Murska Sobota.

Strokovnega posveta so se udeležili predstavnik Varuha Človekovih pravic, Lan Vošnjak, univ. dipl. prav., višji svetnik; predstavnica Inštituta RS za socialno varstvo, Mateja Nagode, univ. dipl. soc., višja raziskovalka; predstavnica Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Marjeta Ferlan Istinič - Sekretarka sektorja za izvajanje storitev in programov na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, strokovni sodelavki na Centru za socialno delo Murska Sobota Sandra Zemljak, univ. dipl. soc. in Andreja Vrbančič, univ. dipl. prav., pozdravila pa nas je tudi v.d. direktorice Centra za socialno delo Murska Sobota, mag. Nataša Meolic.

Na Centru za socialno delo Murska Sobota smo se v okviru leta državlanskih pravic odločili posvetiti posebno pozornost pri uveljavljanju državlanskih pravic uporabnikov.

Tako je predstavnik Varuha človekovih pravic Lan Vošnjak, univ. dipl. prav., višji svetnik izpostavil predvsem revščino ljudi po uveljavitvi nove socialne zakonodaje, ki je sicer prinesla veliko dobrega, vendar se pri njih srečujejo predvsem z negativnimi platmi. Nadalje je spregovoril o Zakonu o preprečevanju nasilja v družini, ki zajema predvsem fizično nasilje, o psihičnem in ekonomskem nasilju pa govori bolj malo. Poudarek je dal zanemarjenemu področju celovite obravnave otrok ob razpadu zakonske zveze, rejništvu, stikom pod nadzorom, odvzemom otrok ter dolgim sodnim postopkom. Povedal je, da otroci prinašajo prihodnost in bi se prav njim morala posvečati največja pozornost. Dotaknil se je tudi delovnih razmerij, ki se socialnega dela dotikajo posredno, pa vendar se z delovnimi razmerji gradi prav uporabnikova osebnost.

Mateja Nagode, univ. dipl. soc., višja raziskovalka je predstavila raziskave, ki so jih opravili na njihovem inštitutu. Prva je bila raziskava o pravicah invalidov, ki jih zagotavlja država in njihovem uresničevanju. Ključni pomen je zagotovitev čim bolj neodvisnega življenja invalidov, ter da naj pravice temeljijo na potrebah posameznika in ne na statusu. Izpostavila je tudi problematiko dostopnosti različnih objektov in prostorov v javni rabi. Kot drugo je predstavila raziskavo o revščini in socialni izključenosti enostarševskih družin, katere namen je bila analiza položaja z materialnega in nematerialnega vidika. Cilj raziskave je bil priprava predlogov in priporočil za izboljšanje položaja enostarševskih družin. Kot zadnjo pa je predstavila evalvacijo spremljanja izvajanja pomoči na domu. Izpostavila je razlike med različnimi kraji Slovenije glede na časovno izvajanje, vključenost ter ceno storitve.

Predstavnica Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Marjeta Ferlan Istinič je predstavila Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva 2013 – 2020, ki je pomembna podlaga za širitev programov socialnega varstva. Pomembno je, da se programe čim bolj razprši po celotni Sloveniji in se tako zagotovi večja dostopnost uporabnikom. Poudarila je pomen spodbujanja prostovoljstva in solidarnosti ter medgeneracijske povezanosti. V prihodnje je predvidenih 15 medgeneracijskih središč po Sloveniji, pri čemer je v Pomurju pohvalila Hišo Sadeži družbe v Murski Soboti, ki je primer dobre prakse.

Poudarila je pomen regijskih posvetov, ki se ravnokar odvijajo po krajih po Sloveniji, kjer se oblikujejo pomembne smernice za izvedbene načrte prvega obdobja izvajanja Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva v letih 2013 – 2016. V nadaljevanju je predstavnica Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izpostavila pomen dobrega sodelovanja lokalne skupnosti in okolja pri pripravi novih programov. Ob tem je pohvalila Center za socialno delo Murska Sobota, ki se z novim *Programom funkcionalnega opismenjevanja in informiranja uporabnikov*, še bolj trudi preprečiti socialno izključenost, zaradi nepoznavanja pravic.

Prav tako je izpostavila, da je Center za socialno delo Murska Sobota eden izmed najaktivnejših centrov v Sloveniji in ob tem posebej pohvalila delovanje Dnevnega centra Kekec, kot tudi ostale programe, ki jih izvajamo.

Strokovni delavki CSD Sandra Zemljak, univ. dipl. soc. in Andreja Vrbančič, univ. dipl. prav. sta predstavili prepletanje zakonodaje na področju državljskih in človekovih pravic, pomen Kodeksa etičnih načel v socialnem varstvu, ter novi razvojni *Program funkcionalnega opismenjevanja in informiranja uporabnikov*.

Strokovni delavci se ves čas vodenja postopkov trudijo v skladu s 24. členom Ustave, da se pravica do osebnega dostojanstva in varnosti ohrani. Ker je izvajanje nalog na področju socialne varnosti ena izmed prioritarnih nalog Centrov za socialno delo, se daje velik poudarek dostopnosti državljanom do uveljavljanja pravic na področju socialnega varstva.

Prav tako Kodeks etike socialnih delavcev v 33. členih opredeljuje odnos socialnih delavcev do uporabnikov, pri čemer mora biti vselej v pomoč in korist uporabnikom, kar pomeni prepoved diskriminacije uporabnikov na podlagi rase barve kože, spola, narodnostnega ali etičnega porekla gmotnega in družbenega položaja, verske ali kakršne koli drugače usmerjenosti. Pri odnosu do profesionalnega okolja Kodeks etike nalaga strokovnemu delavcu obvezo posvetovanja z drugimi v primeru strokovnih dilem. Pri evalvaciji posameznih zadev in postopkov smo vedno pogosteje ugotavljali, da so uporabniki želeli ukrepati pa niso vedeli kako, na kak način. Tako smo na CSD MS zaradi večje dostopnosti do informacij, preprečevanja revščine in s tem povezane socialne izključenosti zaradi nepoznavanja pravic odločili, da začnemo z izvajanjem t.i. *Programa funkcionalnega opismenjevanja in informiranja uporabnikov*. Osnovni cilj preventivnega programa je nudenje informacij uporabnikom, kje se urejajo takšne pravice, na koga se je potrebno obrniti v določeni situaciji, omogočiti občanom informacije, da pridobijo znanje za uporabo pravic in dolžnosti v upravnih postopkih. Boljša funkcionalna pismenost predstavlja ohranitev oziroma vzdrževanje državljskih pravic, ki zaradi družbenih sprememb izgubljajo na veljavi zaradi slabšega ekonomskega položaja posameznika, izobrazbe, izvora ali poklica.

Na Centru za socialno delo Murska Sobota si želimo zagotoviti dostopnost storitev in programov našim uporabnikom. Zato sledimo potrebam v okolju, evalvacijam Inštituta RS za socialno varstvo in že pripravljamo nove programe v skladu z ugotovljenimi potrebami in novo Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva. Center za socialno delo je ustanova, ki pomaga staršem in otrokom, ko starši ne morejo več slediti potrebam otrok, zato posebej izpostavljamo tudi otrokove pravice. V prihodnje tako želimo razvijati programe, s katerimi bi se čimbolj približali uporabnikom in njihovim potrebam.

mag. Nataša Meolic

v. d. direktorice

